

dige Opfyldelse. Kravet om det radikale Brud med Fortiden paa Retsplejens Omraade.

Der forelaa, da Venstre kom til Magten, en ualmindelig gunstig Situation til at gennemføre en virkelig radikal Restreform. Gennem 50 Aar var der arbejdet paa Grundlovens Opfyldelse. Tre store Kommissioner havde forberedt denne Opfyldelse. Den sidste, den af 1892, var lige bleven færdig, ikke i 1898, som Justitsministeren før sagde, men i Begyndelsen af 1899, efter omtrent 7 Aars Virksomhed. Den havde gjort et stort og godt og grundlæggende Arbejde. Folketinget krævede straks dette Arbejde overført i Praxis. Den 18. November 1899 vedtog Folketinget enstemmigt et Forslag fra den nuværende højtærede Trafikminister (Svend Høgsbro) om at gennemføre Grundlovens Bud paa Retsplejens Omraade. Og netop i de Aar blev Retsreformen yderligere forberedt paa en saadan Maade, at der var den stærkeste Stemning ude i Befolkningen og i de allerbredeste Lag i By og paa Land for at faa en virkelig Retsreform. Det var de store Retsskandaler, som særlig kom frem i de Aar. Jeg behøver kun her at nævne de to Navne: Alma Bondesen og Nelly Andersen. Disse to Retsager, hvor det viste sig, at der var gjort nogle Tjenestepiger den blodigste Uret under det gamle System, vakte en Harme og Forbitrelse Landet over og vakte en offentlig Mening for hurtigst muligt at faa Retsreformen gennemført. Disse Sager kom ogsaa til Behandling her i Tinget, og den 29. Marts 1901, lige da Højregeringen sang paa sit sidste Vers, umiddelbart forinden Systemskiftet, vedtog Folketinget for det første en Misbilligelse af Højregeringen, der havde siddet et Aar uden at forelægge denne Sag, og dernæst Kravet om hurtigst muligt at faa Grundlovens Bud opfyldt.

Saaledes var Sagen forberedt. Saaledes var Situationen, da Venstre fik Regeringsmagten, enestaaende gunstig, og det Udvalg, Folketinget nedsatte til sammen med Justitsministeren at give det sidste Proceskommissionsforslag en saadan Form, at Folketingsregeringen og Demokratiet i det hele taget kunde være tilfreds dermed, gjorde efter min Mening det bedste Arbejde, som vist nogensinde noget Folketingsudvalg har gjort. Under Ledelse af det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen), der var Formand, og med sine to Ordførere, det ærede Medlem fra Kalundborg (Krabbe)

og den nuværende Trafikminister (Svend Høgsbro), og med alle de andre, der sad i Udvalget, gjorde dette Udvalg et efter min Mening ganske overordentlig flittigt, dygtigt og fortræffeligt Arbejde. Justitsministeren havde, da han forelagde Proceskommissionens Forslag, erklæret, at han ikke paa alle Punkter var enig med Forslaget og derfor nu under Samarbejde med Folketinget vilde ændre det paa de Punkter, hvor han mente, det var mindre heldigt. Og det skete netop. Ved Samarbejde mellem Justitsministeren og det daværende Folketingsudvalg blev Forslaget ændret, og det Resultat, der til sidst udgik af dette Arbejde, godkendte Justitsministeren i et og alt, det var ikke blot Folketingets Forslag, men ogsaa Justitsministerens Forslag.

Naar Ministeren nu kommer her og siger, at han ved nærmere Eftertanke har fundet, at man kunde gaa en anden Vej, der var meget billigere, sparede Statskassen Penge og Befolkningen Ulejlighed og alligevel gav — ja, han gik saa vidt, at han sagde, endogsaa gav et bedre System end Proceskommissionens og Folketingets gamle Forslag, maa jeg rigtignok meget beklage, at Justitsministeren ikke i sin Tid kom med dette efter hans Mening ikke blot billigere, men bedre Forslag, meget beklage, at Justitsministeren i 1901—03 ikke havde sat sig saa grundigt ind i den Sag, som han dog havde paataget sig, da han modtog sin Justitsministerportefeuille, at han ikke allerede den Gang havde kunnet give os en saa værdifuld Oplysning, at vi kunde have faaet et ikke blot billigere, men bedre Forslag ved ikke at gennemføre Grundlovens Bud, ved ikke at holde os til Proceskommissionens Forslag, men den Gang tav fuldstændig og arbejdede sammen med os andre. Det Forslag, vi tilsidst enedes om, var ikke blot Folketingets, men Justitsministerens. Han har derfor nu ikke blot forladt Folketingets, men sit eget Forslag, og et Forslag, som han den Gang antog for det bedst mulige, der overhovedet kunde tilvejebringes. Det er Stillingen.

Det blev sagt før af det ærede Medlem fra Viborg (Sveistrup), og Justitsministeren har hævdet det Gang efter Gang i det sidste Aars Tid, at Muligheden for en Overenskomst mellem Landstinget og Folketinget i de tre Fællesudvalg, der arbejdede i 1903—04, 1904—05 og 1905—06, strandede paa Nævningerne. Den højtærede Justitsminister tilføjede i Dag, at Muligheden for Enighed officielt strandede paa Nævninger. Deri ligger altsaa —